

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

52-2

Brno 2011

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 52

Volume 52

Číslo 2

Issue 2

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial Board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttkay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Jiří Juchelka, Soňa Klanicová, Olga Lečbychová, Marián Mazuch,
Ladislav Nejman, Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela

Technická redakce, sazba
Technical Editors, typography

Pavel Jansa

Software
Software

Spencer Kimball, Peter Mattis, GIMP Development Team 2008: GNU
Image Manipulation Program, 2.6.1
GRASS Development Team 2008: Geographic Resources Analysis
Support System, 6.3.0
Kolektiv autorů 2008: Inkscape, 0.46
Kolektiv autorů 2005: L^AT_EX 2_ε

Fotografie na obálce

Adresa redakce

Adress

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i
Královopolská 147
612 00 Brno
IČ: 68081758
E-mail: pv@iabrno.cz
Internet: <http://www.iabrno.cz>

Tisk
Print

Azu design s.r.o.
Bayerova 806/40
602 00 Brno

ISSN 1211-7250

MK ČR E 18648

Vychází dvakrát ročně

Vydáno v Brně roku 2011

Náklad 450 kusů

Časopis je na seznamu neimpaktovaných recenzovaných periodik vydávaných v ČR.

Copyright ©2011 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. and the authors.

Vedle objektů z mladší doby bronzové byl datovaný také objekt (k. 508) s profilem ve tvaru širokého V, ležící rovnoběžně s ulicí. Jeho výplň pocházela ze 14. století (k. 117), spodní část (k. 119) z 1. poloviny. Podařilo se prozkoumat pouze krátký úsek objektu, takže jeho funkce nelze přesně určit. Podle tvaru profilu se mohlo jednat o odvodňovací strouhu nebo, a to je pravděpodobnější, o relikv ohrazení. Objekt se totiž nacházel na místě, kde lze předpokládat rozhraní parcely a komunikace.

Barbara Marethová

Resumé

Opava (Kataster Opava – Stadt, Bez. Opava). Krnovská, Lepařova, Provaznická Straže. Mittelalter, Neuzeit. Stadt. Rettungsgrabung.

OPAVA (K. Ú. OPAVA-PŘEDMĚSTÍ, OKR. OPAVA)

Hradecká ulice, p. č. 3024/1, 3024/2. Středověk, novověk. Záchranný výzkum.

V souvislosti s obnovou vodovodního řádu podél Z okraje Hradecké ulice se naskytla možnost sledovat V stěnu původního výkopu, tedy tu, která zabíhá pod vozovku. Vedle několika drobnějších objektů byly zachyceny i dva rozměrnější; jáma kruhového nebo oválného půdorysu (k. 504) s nálezy z 15. století a objekt s kolmými stěnami (k. 505) řazený do 13.–14. století. Ten podle vrstvy uhlíků a mazanice (k. 135) na dně pravděpodobně zanikl požárem. Zdá se, že ve sledovaném prostoru muselo také docházet k větším přesunům zeminy, na některých místech nasedaly na geologické podloží až vrstvy z 15.–16. století.

Hradecká ulice probíhá S–J směrem skrz původní středověké Hradecké předměstí. Podle posledních poznatků ústila ulice svým S koncem do Hradecké, později Zavřené brány, na kterou ve městě navazoval Dobyččí trh, dnes Masarykova ulice (Kolář, Kaniová, Rosová, Zezula 2008, 210–213). Ovšem pokud do ní ze Z strany zasahovaly objekty zjištěné našim výzkumem a na V byly pod dnešním chodníkem již dříve zachyceny objekty z 15. století (Zezula 2005), nezdá se, že by se původní Hradecká ulice nacházela v místě dnešní. Ostatně ve zkoumaných profilech nebyly s výjimkou valounové dlažby (k. 106) v křižovatce Hradecká – Rooseveltova zjištěny žádné vrstvy související s úpravami důležité středověké komunikace.

Barbara Marethová

Literatura

Kolář, F., Kaniová, P., Rosová, R., Zezula, M. 2008: Opevnění města Opavy (současný stav výzkumu). In: *Forum urbes medii aevi* V, Opava, 174–255.

Zezula, M. 2005: *Opava, Hradecká ulice. Rkp. nálezové zprávy 57/04.* Uloženo: Archiv NPÚ – ú. o. p. Ostrava, archeologické odd. v Opavě.

Resumé

Opava (Kataster Opava-Vorstadt, Bez. Opava). Hradecká Straže. Mittelalter, Neuzeit. Vorstadt. Rettungsgrabung.

OPAVA (K. Ú. KATEŘINKY U OPAVY, OKR. OPAVA)

Ratibořská ulice. Středověk, novověk. Vesnice. Záchranný výzkum.

V měsících červenci až říjnu 2009 byly v okolí Ratibořské ulice v Kateřinkách u Opavy prováděny výkopové práce související s výstavbou horkovodu. Katastr předměstské vsi Kateřinky navazuje na levobřežní část Ratibořského předměstí města Opavy. Zdejší osídlení, soustředěné ve středověku a později kolem několika dvorů obklopených zahradami, nebylo pevně organizováno, přičemž se nacházelo v ruce řady vlastníků. Převážná část zástavby byla situována podél hlavních komunikací (Prix 1992, 108, 116; Kuča 2000, 718). Největší význam z nich měla Ratibořská ulice, kterou procházela důležitá cesta z Opavy směrem na Ratiboř a Ostravu. Někteří badatelé lokalizují na území Kateřinek osadu, předcházející lokaci

Obr. 100. Opava, Ratibořská ulice. Dokumentace profilu ve výkopu pro horkovod.

Abb. 100. Opava, Ratibořská Straže. Dokumentierter Schnitt im Graben der Warmwasserleitung.